

DE WARANDE TAPES Stadsarchief Turnhout

Eind 2014 werd het papieren archief van Cultuurhuis de Warande overgebracht naar het Stadsarchief. In totaal ging het om méér dan 800 archiefdozen, met documenten uit de periode 1968-2009. Een schat aan informatie over het reilen en zeilen van het cultureel centrum gedurende méér dan 40 jaar!

Bij het archief hoorden ook zo'n 230 videobanden. De Warande had van in de jaren 1970 namelijk een goed uitgeruste studio voor het maken en bewerken van opnames. De man achter de camera in die tijd was Tony Jacobs. Het team van de Warande maakte filmopnames van optredens en tentoonstellingen in het cultureel centrum maar ook van allerlei evenementen in de stad en van gesprekken met inwoners. Het verzorgde tijdschrift ook een "Stadsjournaal".

Al deze videobanden werden met de hulp van Dominique Depreeuw en vrijwilligers Raymond Hoste en Hilde Melis opgelijst en genummerd. De beelden opnieuw afspelen was echter een ander paar mouwen. De opnames werden namelijk gemaakt in de in onbruik geraakte analoge videoformaten van die tijd. De meeste mensen ouder dan 30 jaar herinneren zich wellicht nog VHS. Maar wie kent er nog VCR, U-Matic en Betacam? En wie heeft nog apparatuur om deze tapes af te spelen? Hiermee zijn we aanbeld bij de belangrijkste uitdaging op het vlak van archivering. Hoe garandeer je dat informatie op verouderde of uit de mode geraakte systemen en dragers nog altijd vlot gelezen kan worden? Het antwoord is: door ze, liefst zonder kwaliteitsverlies, te digitaliseren en om te zetten naar een hedendaags gebruikt systeem.

Gelukkig kon het Stadsarchief hiervoor een beroep doen op het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA). Het VIAA werd in 2012 opgericht door de Vlaamse overheid om het oudere videomateriaal van de VRT en van andere omroepen te digitaliseren en veilig te bewaren. Meer recent konden ook stadsarchieven en theaters en theatergezelschappen (Het Gevolg uit Turnhout is bv. een partner) aansluiten bij de digitaliseringsrondes. Intussen bewaart het VIAA al 5 terabyte aan gedigitaliseerd video- en geluidsmateriaal uit Turnhout.

Benieuwd naar de inhoud van de Warande Tapes? Dan moet je nog even geduld hebben. De digitale beelden worden momenteel gedateerd en uitgebreid beschreven, zodat ze op termijn vlot doorzoekbaar zijn. Het feit dat de video's nu op computer kunnen bekeken worden, maakt dit werk uiteraard een stuk makkelijker. Een deel van het videomateriaal zal op termijn beschikbaar zijn voor leerkrachten via de beeldbank die VIAA opstartte voor het onderwijs. Het Stadsarchief zal interessante video's en videofragmenten delen op de eigen lokale beeldbank en facebookpagina. Je vindt die het makkelijkste terug via onze website.

Tussen al deze films zitten echte pareltjes. Van een gesprek met kunstenaar Jan Vaerten (1909-1980) uit 1979, interviews van bewoners uit de verschillende buurten van Turnhout, swingende ambtenaren op het Bal van de Burgemeester (1973), fietsende scholieren in schooluniform in het drukke stadsverkeer (1989), grootjuffrouw Johanna de Boer op stap in het Begijnhof, tot "De tijdlozen", een kunstzinnige ode aan het personeel van de Warande (Jan Cools, 1992). Het zijn beelden die herinneringen oproepen, intrigeren, verrassen. Ook dit uniek videomateriaal behoort tot het erfgoed van onze stad.

Tekst: Bart Sas

Foto: Bram Luyts

Archief & Musea Turnhout

Inventaris:

- Archief van cultureel centrum De Warande, 1968-2009.
- Stadsarchief Turnhout.
Stadhuis, Grote Markt 1, 2300 Turnhout

Bibliografie:

- Vlaams Instituut voor Archivering: <http://www.viaa.be>
- Beeldbank voor het onderwijs: <https://onderwijs.hetarchief.be/>

Het object van de maand is een initiatief van Archief & Musea Turnhout. De objectfiche van dit of van een ander object kan steeds geraadpleegd worden op onze website (doorklikken naar Object van de Maand).

Archief & Musea Turnhout • Druivenstraat 18 • B-2300 Turnhout
Tel: +32 14 44 33 98 • www.archiefenmuseaturnhout.be

v.u.: Eric Vos, Boomstraat 6, B-2300 Turnhout, +32 14 44 33 11